SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ
Laura Terho, lakimies

12.6.2018

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

HALLITUKSEN VUOSIKERTOMUKSEN 2017 LIITE 3 – TURVAKOTIEN TILANNE

Laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalvelun tuottajalle (1354/2014, jäljempänä *turvakotilaki*) tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Turvakotilailla turvakotipalveluiden järjestämis- ja rahoitusvastuu siirrettiin valtiolle. THL koordinoi turvakotitoimintaa ja valitsee turvakotipalvelun tuottajat.

Vuonna 2017 Suomessa oli 23 valtion rahoittamaa turvakotia ja niissä yhteensä 143 perhepaikkaa eli paikkaa aikuiselle ja tämän mukana oleville alaikäisille lapsille. Turvakotien ja niiden perhepaikkojen määrä on kasvanut selvästi vuodesta 2015, jolloin turvakotien rahoitus siirtyi valtion vastuulle: kyseisen vuoden lopussa turvakoteja oli 19 ja perhepaikkoja 114.

Vuonna 2017 turvakodeissa oli yhteensä 4 333 asiakasta, joista aikuisia oli 2 274 ja lapsia 2 051. Aikuisista asiakkaista naisia oli 2 139 (94 %) ja miehiä 135 (6 %). Asiakasmäärä kasvoi vuoteen 2016 verrattuna 23 % ja vuoteen 2015 verrattuna 42 %.[1]

Suomessa on edelleenkin turvakotien perhepaikkoja huomattavasti vähemmän kuin Euroopan neuvoston asettaman työryhmän suositus edellyttäisi: kyseisellä tavalla laskettuna Suomessa tulisi olla noin 500 turvakotipaikkaa. Kyseessä on kuitenkin laskennallinen suositus, jossa ei huomioida kunkin maan väkivaltatilannetta ja muita erityispiirteitä. Vielä toistaiseksi ei voida tarkasti arvioida, mikäli olisi riittävä turvakotien ja turvakotipaikkojen määrä Suomessa, vaan palvelun todellinen tarve selviää käytännön kautta.

Asiakaspainetta on ollut erityisesti pääkaupunkiseudulla, jossa toimitilojen rajallisuus on ollut esteenä lisäpaikkojen hakemiseen. Vuonna 2017 pääkaupunkiseudun tilanne kuitenkin parani, sillä Helsinkiin avattiin kaksi uutta turvakotia ja Vantaan turvakodin perhepaikkoja lisättiin. Myös Poriin avattiin uusi turvakoti. Lisäksi Kainuun soten ylläpitämä turvakodin etäyksikkö[2] sai pysyvän valtion rahoituksen vuoden 2017 alusta.

---

[1] Turvakotipalvelut 2017, Tilastoraportti 15/2018, THL.

[2] Vuonna 2016 THL toteutti yhteistyössä Oulun ensi- ja turvakodin ja Kainuun soten kanssa niin sanottua etäturvakotia koskevan pilottihankkeen. Hankkeen tavoitteena oli muun muassa tuottaa Kainuun alueelle ja muille haja-asutusalueille sovellettavissa oleva etäturvakotimalli. Hankkeessa turvakodin etäyksikkö oli järjestetty Kainuun soten ylläpitämään lastenkotiin Kajaaniin. Hankkeessa asiakkaat asuivat Kajaanissa sijaitsevassa etäyksikössä, kun taas psykososiaalinen tuki tarjottiin etäyhteyksien välityksellä Oulun ensi- ja turvakodista. Etäyksikössä oli yksi perhepaikka, ja vuoden aikana etäyksikössä oli asiakkaana yhteensä 30 aikuista ja lasta. Hankkeessa testattiin etäauttamista turvakotityössä, arvioitiin etäturvakotimallin mahdollisuuksia ja sen vaatimia resursseja, vahvistettiin paikallista yhteistyötä ja lisättiin tietoisuutta palvelusta Kainuun alueella. Hankkeen aikana luotiin malli, jolla Kainuussa ja muilla harvaan asutuilla alueilla

Vuonna 2017 turvakotitoiminnan menoihin oli varattu 13,55 miljoonaa euroa. Julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2016–2019 on todettu, että turvakotitoiminnan menoihin varattu valtion rahoitus kasvaa kehyskaudella aiempien kehyspäätösten mukaisesti vuosittain 2 miljoonalla eurolla 17,55 miljoonaan euroon. Lisäksi hallituksen puoliväliriihessä huhtikuussa 2017 päätettiin, että turvakotipaikkojen saatavuutta ja kattavuutta parannetaan 2 miljoonan euron tasokorotuksella vuodesta 2018 alkaen. Vuonna 2018[3] rahoitus on 17,55 miljoonaa euroa, ja rahoitus noussee 19,55 miljoonaan euroon vuonna 2019.

voidaan toteuttaa etäturvakotitoimintaa. Etäturvakotimallia kuvataan tarkemmin THL:n julkaisussa ”Etäturvakotihankkeen loppuraportti” (Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen julkaisuja 2017).

[3] Vuonna 2018 turvakotien määrä kasvaa 27:ään ja perhepaikkojen määrä 179:ään.